

Cwestiynau...

ECAD6006C

20fed o Chwefror 2018

eleri.jenkins@pcydds.ac.uk

Nod y sesiwn ...

- Adborth tasg ysgrifennu
- Dysgu sut i ofyn ac ateb cwestiwn yn gywir
- Gweithgareddau i ymarfer

Chwiliwch am y gwallau

Gweithiwyd Mared yn galed iawn y tymor hwn. Mae hi wedi bod yn rhoi llawer o ymdrech i mewn i'w gwaith. Gweithiodd yn dda fel rhan o grŵp ac fel canlyniad roedd safon y prosiect yn uchelach na'r disgwyl. Cyfranwyd Mared yn arbennig yn y gwasanaeth ar ddiwedd y tymor ac fe redodd popeth yn llyfn. Ar diwedd y tymor darllenwyd y dosbarth llyfr yn sôn am y bardd enwog Hedd Wyn a wnaeth farw yn ystod y rhyfel. Roedd gan Mared diddordeb mawr yn y llyfr. Fel targed, dylai Mared canolbwyntio mwy o fewn y dosbarth a mae rhaid i hi dyfalbarhau er mwyn gwneud cynnydd pellach.

Cwestiynau?

Mae dau brif fath o gwestiwn ...

cwestiwn caeëdig

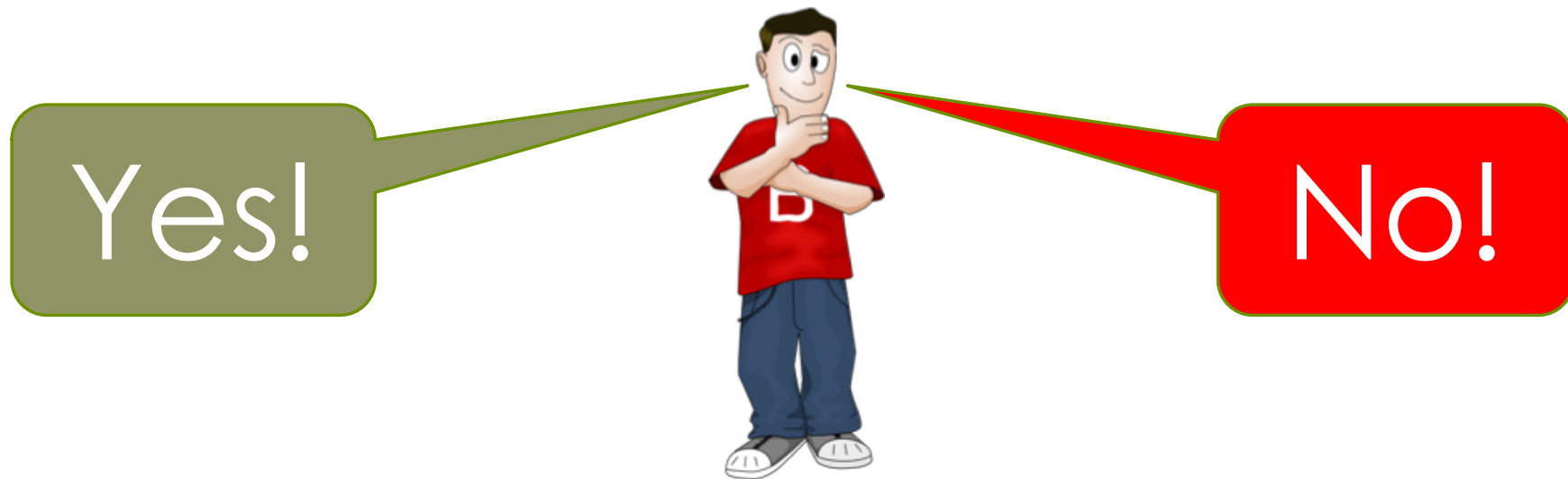
dim ond ateb cadarnhaol neu negyddol sy'n bosib

cwestiwn agored

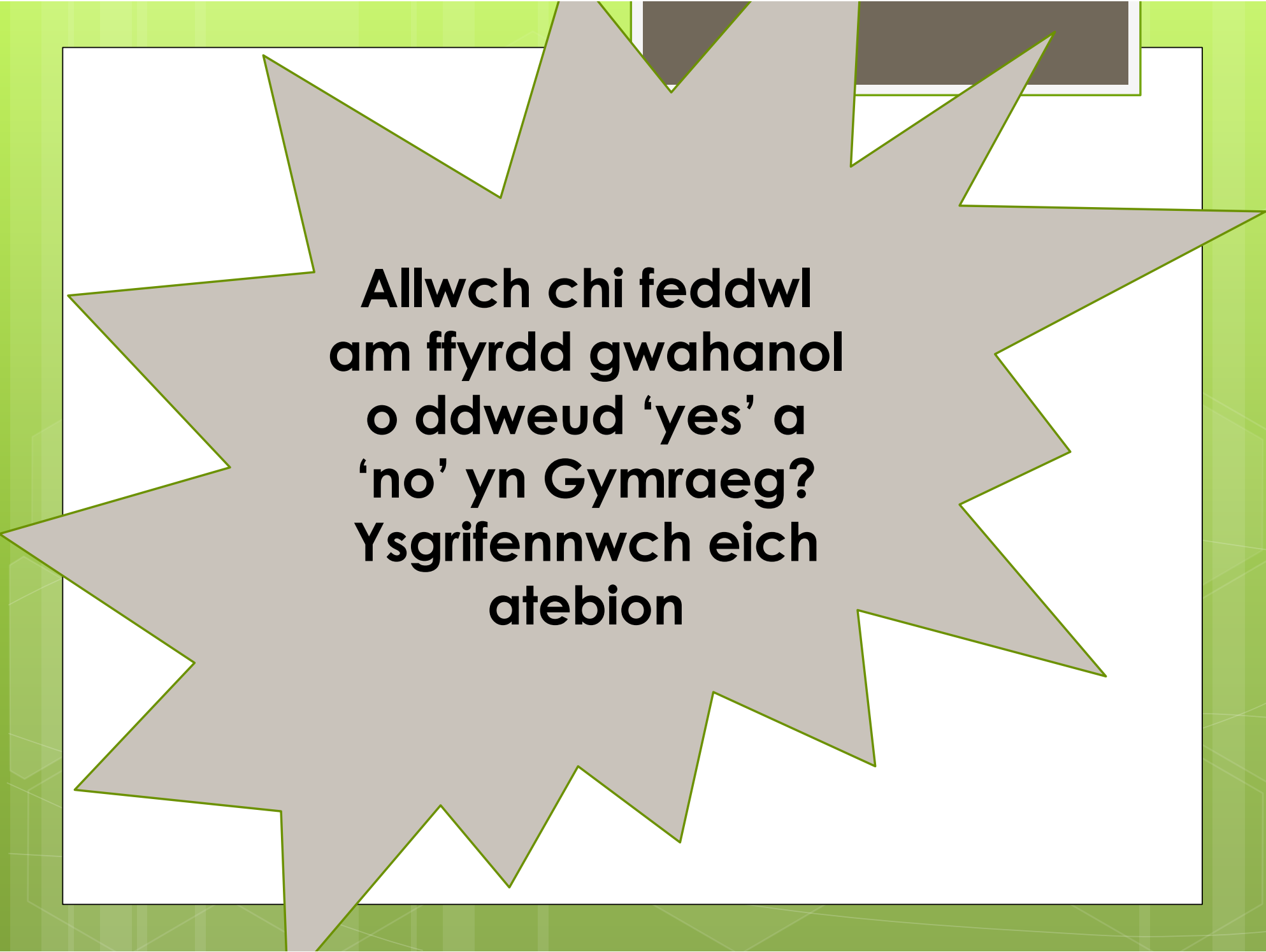
amrywiaeth o atebion posib

Cwestiynau ac Atebion

Yn Saesneg, mae'n hawdd ateb cwestiwn.

Ond yn Gymraeg, mae **sawl ffordd wahanol** o ateb cwestiynau!

**Allwch chi feddwl
am ffyrdd gwahanol
o ddweud 'yes' a
'no' yn Gymraeg?
Ysgrifennwch eich
atebion**

Cwestiynau Caeëdig ...

Er mai dim ond ateb cadarnhaol neu negyddol sy'n bosib i gwestiwn caeëdig, mae sawl ffordd o ateb yn gadarnhaol neu'n negyddol yn Gymraeg

Oes
Nac oes

Ydy
Nac ydy

Do
Naddo

Oedd
Nac oedd

Ie
Nage

Cei
Na chei

Baswn
Na faswn

Ffurio cwestiwn caeëdig – oes neu ydy?

Oes > ffurfiau amhendant

Is there a...?

Are there any...?

Oes llyfr ar y bwrdd?

Oes pensiliau yn y bocs?

Ydy (ydy'r) > ffurfiau pendant

Is (the)...?

Are (the) ...?

Ydy John yn absennol?

Ydy'r llyfr ar y bwrdd?

ATEBION – **Oes / Nac oes** neu **Ydy / Nac ydy**

Pa un ddylwn i ei ddefnyddio?

Bydd cliw yn y cwestiwn fel arfer!

Oes car gennyt ti? **Oes / Nac oes**

Ydy e'n mynd heno? **Ydy / Nac Ydy**

Oeddet ti'n disgwyl ennill? **Oeddwn / Nac oeddwn**

Fyddi di'n gorffen am 3? **Byddaf / Na fyddaf**

Est ti i'r llyfrgell ddoe? **Do / Naddo**

I'r llyfrgell est ti ddoe? **Ie / Nage**

Ymarfer ...

**Gwaith Pâr – Gofynnwch 5
cwestiwn caeëdig i'ch gilydd –
cofiwch eu hateb yn gywir!**

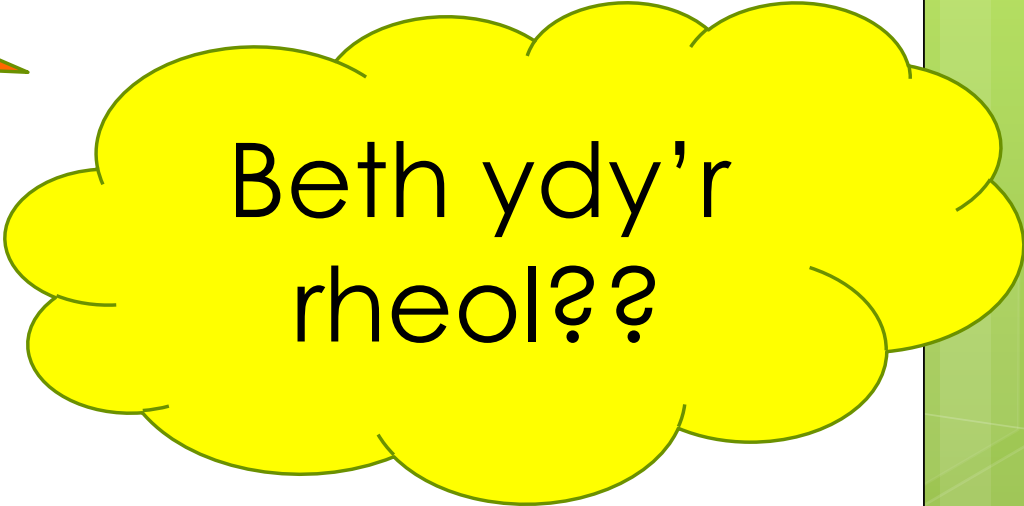
**Meddyliwch am 5 cwestiwn
caeëdig i'w gofyn ar ddechrau'r
bore neu'r prynhawn yn eich
dosbarthiadau. Sut gallwch chi
sicrhau bod y plant yn eu hateb yn
gywir?**

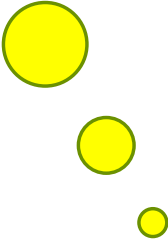
SAWL

FAINT

Beth ydy'r
rheol??

SAWL

Defnyddio gydag enw unigol yn unig.

Sawl disgybl sydd yn y dosbarth?

Sawl cwestiwn sydd yn y prawf?

Sawl llyfrau sydd yn y pentwr?

X

FAINT

Defnyddio gydag enwau lluosog ar ôl yr arddodiad "o".

Faint o bysgod sydd yn y môr?

Faint o bobl sy'n byw yn Abertawe?

Faint o gadair sy'n y dosbarth? X

Cwestiynau Agored

Bydd cwestiynau agored yn caniatáu amrywiaeth o atebion. Byddan nhw'n cychwyn gyda'r geiriau gofynnol hyn ...

Pa...?

Ble...?

Sut...?

Beth...?

Pwy...?

Pryd..?

Faint...?

Pam...?

Y treigladau . . .

Sut + berf		Sut taloch chi am y llyfrau?
Sut + enw	Treiglad meddal	Sut gyfrifiadur yw e?
Pryd + berf		Pryd cyrhaeddodd nhw?
Ble + berf		Ble gadawaist ti dy got?
Beth + berf	Treiglad meddal	Beth ddywedodd y rhiant?
Faint + berf	Treiglad meddal	Faint dalon nhw?
Pwy + berf	Treiglad meddal	Pwy fwytodd y cinio?
Pa + enw	Treiglad meddal	Pa lyfrau ysgrifennodd hi?
Pa + enw + berf	Treiglad meddal	Pa lyfrau ddarlennaist ti?
P'un + berf	Treiglad meddal	P'un brynoch chi?
Pam		Pam dest ti i'r ysgol?

Y Gorffennol

- ◉ Rhaid treiglo'n feddal wrth ofyn cwestiwn sy'n defnyddio berf gryno yn y gorffennol e.e.
- ◉ Ddarllenodd e'r llyfr?
- ◉ Welodd e'r rhaglen?
- ◉ Dderbyniodd hi'r sefyllfa?

- ◉ Ateb: Do/Naddo

Y Gorffennol

- Os ydych am fod yn fwy ffurfiol, rhaid defnyddio'r geiryn gofynnol 'a'
- A ddarllenodd e'r llyfr?
- A welodd e'r rhaglen?
- A dderbyniodd hi'r sefyllfa?
- Do/Naddo
- Mae'r treigladd yn aros!

Gêm fwrdd

Trafod llun

Dewiswch lun. Mewn grŵp, rhaid i chi gymryd eich tro i chwarae rôl yr athro/awes a'r disgyblion. Rhaid i chi drafod y llun/ gan ofyn cwestiynau i'r plant amdano – o leiaf 5 cwestiwn gwahanol (rhai caeëdig a rhai agored).

Pa?

Beth?

Faint?

Pryd?

Sut?

Pam?

Sawl?

Pryd?

Ydy?

Pwy?

Ble?

Oes?

Gêm gadwyn

Paratowch gêm gadwyn er mwyn ceisio cael eich disbgyblion i ymarfer gofyn ac ateb cwestiynau yn gywir yn Gymraeg. Ystyriwch sut y gallwch wahaniaethu o fewn y gêm. Dylech gynnwys 10-15 cwestiwn ac ateb.

Kahoot!

Ymarfer – Ble mae'r treigladau?

Gan ddefnyddio *llywiau* neu siapiau gwahanol tynnwch sylw at bob treigladau meddal, trwynol a llaes yn y darn hwn. Ceisiwch esbonio pam eu bod nhw yno.

Wythnos nesaf, bydd bwyty newydd yn agor ei ddrysau yn fy nhref enedigol. Dim ond cynnyrch lleol gorau fydd yn cael ei goginio yno yn ôl y rheolwraig. mae hi'n awyddus i gadw'r prisiau mor isel â phosib, ond bydd hyn yn dibynnu ar ei chwsmeriaid. Os aiff digon yno, bydd y prisiau yn fwy rhesymol. Yn fy marn i, mae cynnig cynnyrch lleol organig yn sicr o ddenu oherwydd y dyddiau hyn, mae pobl yn ymwybodol iawn o'r amgylchedd a'r pellter y mae'r bwyd wedi teithio.